

IZVEŠTAJ o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji grada Vranja u junu 2013.god.

17.07.2013

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji grada Vranja vrši se na dva merna mesta. Jedno merno mesto nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne škole "Svetozar Marković" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova.

Na oba merna mesta vrši se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagađujućih materija SO₂, O₃. Takođe se na oba merna mesta vrši i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina, gde se određuju ukupne taložne materije. Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak. Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, otežanja stezanja u grudima, suženja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA Sprovedeno je ukupno 60 dnevnih merenja SO₂ na 2 merna mesta, po 30 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i OŠ "Svetozar Marković" u Vranju. U junu 2013.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko granične vrednosti za jedan dan ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, na ovim mernim mestima. Granična vrednost kao i tolerantna vrednost za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan. U junu 2013. god. izvršeno je ukupno 60 dnevnih merenja azot dioksida na 2 merna mesta, po 30 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i OŠ "Svetozar Marković" u Vranju. U junu 2013.god. nije bilo iznad koncentracija preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan ni na jednom od dva navedena merna mesta.

Maksimalno dozvoljena vrednost za azot dioksid za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan. U junu 2013.g. izvršeno je ukupno 60 dnevnih merenja azot dioksida na 2 merna mesta, po 30 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i OŠ "Svetozar Marković" u Vranju.

U junu 2013.god. nije bilo izmerenih koncentracija NO₂ preko granične vrednosti za jedan dan, kao i preko tolerantne vrednosti za jedan dan, na mernim mestima u Zavodu za javno zdravlje Vranje i OŠ "Svetozar Marković" u Vranju.

Granična vrednost za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan, a tolerantna 125 µg/m³/dan. U junu 2013.god. izvršena je analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina na mernim mestima u ZZJZ u Vranje i OŠ "Svetozar Marković" u Vranju.

Mesečne vrednosti ukupnih taložnih materija u junu 2013.god., na mernim mestima, su bile ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taložne materije na mesečnom nivou iznosi 450 mg/m²/dan.

DR NEVENKA STANOJKOVIĆ Lekar spec.higijene
DEJAN JOVANOVIĆ

Â